

Inkoop-en aanbestedings- beleid

Februari 2017
Inkoop-en aanbestedingszaken

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Definities	5
3	Gemeentelijke doelstellingen	7
4	Maatschappelijke en ethische uitgangspunten	8
4.1	Duurzaam inkopen	8
4.2	Integriteit	9
4.3	Code Publiek Opdrachtgeverschap	9
4.4	Integriteitsbeoordelingen bij aanbestedingsprocedures	10
5	Economische uitgangspunten	11
5.1	Lokale economie en MKB	11
5.2	Samenwerkingsverbanden	11
5.3	Bepalen van de marktbenadering	12
5.4	Bepalen contractvorm	12
6	Organisatorische uitgangspunten	13
6.1	Inkoop in de organisatie	13
7	Juridische uitgangspunten	14
7.1	Algemeen juridisch kader	14
7.2	Algemene beginselen bij Inkoop	14

Inleiding

De Rotterdammer wil een betrouwbare, flexibele en compacte overheid, met kwalitatief goede dienstverlening. Om dit te bereiken, zet de gemeente onder andere in op transformatie richting een regie-organisatie. Hierbij zal de gemeente meer en meer activiteiten uitbesteden.

Samenwerking met en vertrouwen in de markt zijn daarbij essentieel. Alleen dan kan de gemeente het beste voor Rotterdam bewerkstelligen.

Inkoop- en aanbestedingsbeleid

Inkoop is een belangrijk middel om de collegedoelstellingen te realiseren. Het levert een belangrijke bijdrage aan de doelstellingen voor onze stad. Bijvoorbeeld door het realiseren van kostenbesparing, het stimuleren van het MKB en de regionale economie, door Social Return en door duurzaam inkopen. Om deze bijdrage te realiseren is het inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld. Het beleid biedt het kader waarbinnen de gemeente Rotterdam gemeentelijke gelden doelmatig, rechtmatig en integer kan besteden en snel in kan spelen op maatschappelijke ontwikkelingen.

Vanaf 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van taken rond Participatie, Jeugdhulp en AWBZ. Deze decentralisaties betekenen een ingrijpende wijziging binnen het Sociaal Domein. De ambitie van de gemeente is de Rotterdammers zelfredzamer te maken. Hierop is het beleid aangepast. De nadruk komt steeds meer op zelfsturing te liggen. Op termijn betekent dit dat Rotterdammers voor hun zorg zijn aangewezen op hun eigen leefomgeving. Indien noodzakelijk, helpt de gemeente hen in hun zoektocht. Voor deze nieuwe aanpak is de gemeente continu op zoek naar strategische partners, die helpen de gemeentelijke doelstellingen te realiseren. De inkoopprocessen ondersteunen deze ambitie.

Het beleid betekent onder meer dat de gemeente op een effectieve wijze inkoop. Hierbij is de prijs niet (altijd) doorslaggevend, maar streeft de gemeente naar een optimale prijs-kwaliteitverhouding. De gemeente nodigt ondernemers uit om, op basis van marktwerking met ruimte voor het inzicht en de efficiëntie van de markt, integrale oplossingen aan te bieden.

Doelstellingen en kaders

Dit beleidsdocument maakt het inkoopproces transparant. Het schetst de doelstellingen, uitgangspunten en kaders waarbinnen inkoop in de gemeente Rotterdam plaatsvindt. De gemeentelijke doelstellingen zijn hierbij leidend. Het document haakt hierbij, zoveel als mogelijk, aan op landelijk beleid op het gebied van inkoop en aanbesteden. Daarnaast draagt het bij aan mogelijke besparingen, stimuleert het verbeteren in de kwaliteit van opdrachten en geeft het ruimte aan innovatieve en efficiënte concepten.

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid is opgebouwd uit:

- **Ethische en maatschappelijke uitgangspunten**
Hoe geeft de gemeente Rotterdam invulling aan MVO middels duurzaam inkopen, Social Return en haar integriteitsbeleid?
- **Economische uitgangspunten**
Hoe gaat de gemeente Rotterdam om met de markt en ondernemers?
- **Juridische uitgangspunten**
Hoe gaat de gemeente Rotterdam om met de relevante regelgeving?
- **Organisatorische uitgangspunten**
Hoe is de gemeente Rotterdam georganiseerd en hoe koopt zij in?

2

Definities

In dit Model Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt verstaan onder:

Aanbesteden

Het uitvoeren van bij wet of beleid voorgeschreven processen van marktbenadering waarin een Opdrachtgever aan Ondernemers een uitnodiging doet om deel te nemen aan een procedure met als doel het doen van een aanbod (offerte of inschrijving) voor het uitvoeren van een opdracht betrekking hebbend op een werk, levering of dienst.

Contract

Elk type van overeenkomst tussen twee of meer partijen voor de levering van goederen of diensten of de uitvoering van werken.

Contractbeheer

Het administratief beheren van contracten. Hieronder vallen onder andere contentbeheer (prijs- en artikelmutaties) van artikelbestand en verwerking in bestelsystemen. Het doel van contractbeheer is om de interne organisatie te voorzien van voldoende inzicht in de lopende contracten en de juiste contractafspraken en informatie, door middel van het voeren van een daartoe bestemde administratie.

Contracteigenaar

Is de functionaris die vanuit zijn verantwoordelijkheid in de organisatie de overeenkomst heeft geïnitieerd, de marktbenadering vaststelt, baat heeft bij en verantwoordelijk is voor het realiseren van de contractdoelstellingen, waarvoor hij contractmanagement organiseert.

Contractmanagement

Het managen van een (inkoop)overeenkomst: het meten, sturen en rapporteren op de in de overeenkomst opgenomen prestatie indicatoren ter continuering en doorontwikkeling van de (afgesproken) dienstverlening danwel levering of uitvoering van werken.

Diensten

Diensten als bedoeld in artikel 1.1 herziene Aanbestedingswet 2012.

Enkelvoudig onderhandse Offerteaanvraag

De gemeente Rotterdam vraagt minimaal aan één Ondernemer een Offerte.

Inbesteden

Het uitvoeren van opdrachten door (een onderdeel van) de aanbestedende dienst zelf.

Inkoop

(Rechts)handelingen van de gemeente Rotterdam gericht op de verwerving van Werken, Leveringen of Diensten en die een of meerdere facturen van een Ondernemer met betrekking tot bedoelde Werken, Leveringen of Diensten tot gevolg hebben.

Leveringen

Leveringen als bedoeld in artikel 1.1 herziene Aanbestedingswet 2012.

Meervoudig onderhandse Offerteaanvraag

Het vragen van een offerte aan meerdere (in de regel ten minste drie en ten hoogste vijf) ondernemers.

Offerte

Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek.

Offerteaanvraag

Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de gemeente voor de te verrichten prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet en de Europese aanbestedingsrichtlijnen 2014/24/EU en 2014/23/EU.

Ondernemer

Een 'aannemer', een 'leverancier' of een 'dienstverlener'.

Opdrachtgever

De gemeente Rotterdam.

Opdrachtnemer

De (in het contract genoemde) wederpartij van de gemeente Rotterdam.

Werken

Werken als bedoeld in artikel 1.1 herziene Aanbestedingswet 2012.

Nationaal openbare aanbesteding

Een nationale aanbesteding is de procedure waarbij de gemeente Rotterdam via een publicatie in Nederland bekend maakt dat zij een opdracht wil laten uitvoeren en Ondernemers vraagt om een offerte in te dienen. E.e.a. overeenkomstig de procedurevoorschriften zoals vastgelegd in de herziene Aanbestedingswet 2012, niet zijnde Europees aanbesteden.

Europese aanbesteding

Een Europese aanbesteding is één van de Europese aanbestedingsprocedures waarbij de gemeente Rotterdam via TenderNed in het Publicatieblad van de Europese Unie bekend maakt dat zij een opdracht wil laten uitvoeren en Ondernemers vraagt om een offerte in te dienen. E.e.a. overeenkomstig de procedurevoorschriften uit een van de Europese Aanbestedingsrichtlijnen 2014/24/EU of 2014/23/EU en zoals geïmplementeerd in de nationale wetgeving in de herziene Aanbestedingswet 2012.

Social return

Het opnemen van sociale voorwaarden in de inkoop- en aanbestedingtrajecten ten behoeve van het creëren van extra werkgelegenheid voor mensen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt.

3

Gemeentelijke doelstellingen

De gemeente Rotterdam werkt aan een economisch sterke stad en een schone, groene en gezonde stad. Een bedrijvige stad waarin mensen werken, vrijwilligerswerk verrichten of een opleiding volgen. Bedrijven ervaren Rotterdam als dé plek om zich te vestigen of verder te ontwikkelen. Gemeentelijke speerpunten zijn het ontplooiën van talent en het stimuleren van ondernemerschap. Duurzaamheid is een van de motoren van de Rotterdamse economie.

Met haar inkoop- en aanbestedingsbeleid wil de gemeente, in aansluiting op het college-werkprogramma Rotterdam, de volgende doelstellingen realiseren:

- a) Inkopen tegen de meest optimale (integrale) prijskwaliteit verhouding.
De gemeente neemt in het inkoopproces, naast prijs en kwaliteit, ook andere interne en andere (externe) gemeentelijke kosten mee in de afweging (Total Cost of Ownership). De gemeentelijke uitgaven moeten maximale waarde creëren voor de burgers en bedrijven die wonen, werken en recreëren in Rotterdam.
- b) Rechtmatig en doelmatig Inkopen, zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed. De gemeente registreert alle verplichtingen in één administratief systeem en beheert alle leveranciersgegevens centraal. Het bevestigen van een verstrekte opdracht aan een opdrachtnemer gebeurt door middel van een inkooporder. Met deze werkwijze houdt de gemeente toezicht op het rechtmatig en doelmatig handelen van alle partijen.
- c) Een integere, betrouwbare, zakelijke en professionele opdrachtgever zijn.
De gemeente gaat op een bewuste en zakelijke wijze om met inkoop. Hierbij investeert de gemeente continu in inhoudelijke kennis over de in te kopen producten, de marktomstandigheden en relevante wet- en regelgeving.

Het streven naar goed opdrachtgeverschap komt tot uitdrukking in een betrokkenheid bij de inkoopambitie, slagvaardige besluitvorming, adequaat risicomangement en in wederzijds respect tussen de gemeente Rotterdam en haar opdrachtnemers.

De gemeente spant zich in om, samen met de opdrachtnemer, op succesvolle wijze invulling te geven aan de gemeentelijke doelstellingen.

- d) De gemeente Rotterdam streeft een administratieve lastenverlichting na, zowel voor ondernemers als voor zichzelf.

Het inkoopproces kent vele administratieve handelingen. Door proportionele eisen en criteria te stellen, waar mogelijk gebruik te maken van het Uniform Europees Aanbestedingsdocument en door uitsluitend bewijsstukken op te vragen wanneer de gemeente van plan is een opdracht te verstrekken, verlicht de gemeente de administratieve lasten. Het inkoop- en aanbestedingsproces is volledig gedigitaliseerd.

4

Maatschappelijke en ethische uitgangspunten

Bij de inkoop van producten en dienstverlening houdt de gemeente rekening met de speerpunten uit het college werkprogramma. In aanbestedingsdocumenten zijn de uitgangspunten met betrekking tot duurzaamheid en Social Return opgenomen en, waar mogelijk, een stimulans voor de lokale economie. Per aanbestedingstraject kiest de gemeente voor interne kostenreductie of voor één van deze maatschappelijke uitgangspunten. De keuze wordt bepaald door het potentieel van het aanbestedingstraject.

4.1 Duurzaam inkopen

Duurzaam Inkopen is het bewust en structureel expliciet maken van duurzaamheidsaspecten in alle inkoop. Het doel is een significante bijdrage te leveren aan het realiseren van het economisch-, sociaal- en milieubeleid van de gemeente Rotterdam en de maatschappij als geheel. Het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 2016-2020 en het daarop gebaseerde Actieplan vormt het kader waarbinnen de gemeente werkt. Waar mogelijk en wenselijk ligt de lat hoger.

Toepassing van de Duurzaamseisen en –criteria is van cruciaal belang om te komen tot volledige verduurzaming van alle inkoop. De gemeente Rotterdam doet alleen zaken met leveranciers, die continuïteit bieden op zowel korte als lange termijn.

Voorgaande geldt naast de fysieke kant (planet) zeer zeker ook voor de sociale kant (people) van inkoop. Door middel van social return wordt duurzame inkoop geoperationaliseerd voor wat betreft het sociale aspect van inkoop.

Aspecten

Milieuaspecten van duurzaam inkopen zijn energiegebruik (CO₂), watergebruik, afval (verwerking /preventie), transport / mobiliteit, geluid en bodem. De sociale dimensie van duurzaam inkopen bestaat uit het stimuleren van werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (via inbesteden en de 5% tot 50% regeling) en de internationale arbeidsnormen in de gehele productie- en toeleveringsketen.

De duurzaamheidscriteria hebben betrekking op de milieu- en sociale aspecten. Als minimaal uitgangspunt gelden de criteria van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Voor aanbestedingen van producten of diensten waarvoor de duurzaamheidscriteria niet gereed of beschikbaar zijn, wordt vergelijkbaar beleid gevoerd. In samenspraak met de opdrachtgevers en (externe) deskundigen worden duurzaamheidscriteria toegepast.

Waar het mogelijk is, stelt de gemeente Rotterdam het gebruik van goederen en materialen boven het eigenaarschap. Leveranciers worden verplicht om managementrapportages op te leveren over milieu- en sociale aspecten van hun leveringen en diensten.

Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

De gemeente Rotterdam heeft het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 2016-2020 van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu ondertekend. Het doel van het Manifest MVI is het vergroten van de impact van MVI op maatschappelijke thema's door zich/ partijen te committeren aan eigen ambities, deze uit te werken en openbaar te maken, en te meten. Waarbij er expliciet aandacht is voor het verankeren van MVI in de eigen organisaties bij zowel bestuurders, inkopers en budgethouders. Het Manifest MVI is een start voor een lerend netwerk en het bevorderen van onderlinge samenwerking en uitwisseling van kennis, goede voorbeelden en geleerde lessen tussen partijen. In het Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen zijn de concrete doelstellingen van de gemeente vastgelegd.

Onderdeel van MVI is het bevorderen van dierenwelzijn. De gemeente zal bij de inkoop van producten en diensten waarbij dit aan de orde is specifiek aandacht besteden aan diervriendelijkheid en de beperking van dierproeven.

Social Return

Door een actieve invulling van een sociale paragraaf binnen inkoop- en aanbestedingstrajecten, wil gemeente Rotterdam personen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt stimuleren aan het arbeidsproces deel te nemen. Dit heet Social Return (SR).

Het doel van het instrument SR is dat opdrachtnemers van de gemeente Rotterdam een bijdrage leveren aan de uitvoering van de Rotterdamse werkgelegenheidsdoelstelling. In het bijzonder geldt dit voor het aan het werk helpen van mensen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt. Met SR worden er specifieke voorwaarden gehanteerd bij gemeentelijke inkoop- en aanbestedingstrajecten. Deze voorwaarde wordt op een wijze die passend is bij de betreffende opdracht vastgelegd in een sociale paragraaf in gemeentelijke bestekken.

Met SR dragen de gemeente Rotterdam en het bedrijfsleven samen bij aan een economisch en sociaal gezondere stad. Het bedrijfsleven versterkt hiermee tevens de eigen concurrentiepositie.

4.2 Integriteit

Integriteit en integer handelen door bestuur en ambtenaren staat hoog in het vaandel binnen de gemeente Rotterdam. Uitgangspunt van het gemeentelijke integriteitsbeleid is dat de inrichting, uitvoering en verantwoordelijkheid ten aanzien van het integriteitsbeleid, bij de clusters ligt. Centraal vastgestelde kaders, onder andere de gedragscode en de regeling melden integriteitschendingen, zijn leidend voor de uitvoering van het integriteitsbeleid.

Aparte aandacht is er voor integriteitsbeoordelingen bij aanbestedingsprocedures. In gevallen waarbij er concrete aanwijzingen zijn van integriteitsrisico's kan een beroep worden gedaan op de wet Bibob.

Uitgangspunten gedragscode De Rotterdamse Aanpak:

"Ambtenaren van de gemeente Rotterdam werken voor en met de Rotterdammers. En dat doen we op een professionele manier. We werken samen, nemen onze verantwoordelijkheid en communiceren open met elkaar. We hebben vertrouwen in elkaar, het bestuur en onze Opdrachtnemers. Aanpakkers van Rotterdam richten hun blik van buiten naar binnen. Resultaat staat voorop! We handelen zakelijk en objectief, waardoor belangenverstrengeling wordt voorkomen."

Om mogelijke belangenverstrengeling en beïnvloeding tijdens aanbestedingsprocedures tegen te gaan, verloopt alle communicatie met betrekking tot lopende aanbestedingen via de contactpersoon van de afdeling Inkoop en Aanbestedingszaken van de gemeente Rotterdam.

4.3 Code Publiek Opdrachtgeverschap

Als publieke Opdrachtgever streeft de gemeente met de gedragscode 'Publiek Opdrachtgeverschap' een tweeledig doel na:

- Helderheid te geven over de specifieke kenmerken van het publieke opdrachtgeverschap.
- Een betrouwbare en integere opdrachtgever te zijn, met respect voor de rol en positie van de (potentiële) opdrachtnemer.

Op <http://www.rotterdam.nl/inkoopenaanbesteding> is meer informatie te vinden over de gedragscode.

Wanneer een ondernemer vragen of klachten heeft over de wijze waarop Rotterdam invulling geeft aan haar rol als opdrachtgever, kan hij dit melden bij het centrale meldpunt publiek opdrachtgeverschap via <http://www.rotterdam.nl/inkoopenaanbesteding>

4.4 Integriteitsbeoordelingen bij aanbestedingsprocedures

De gemeente streeft ernaar slechts samen te werken met partijen waarvan de integriteit niet ter discussie staat. Blijkt dat de integriteit niet (langer) is gewaarborgd, dan treft de gemeente zo nodig maatregelen (in uiterste consequentie het beëindigen van de samenwerkingsrelatie).

5

Economische uitgangspunten

5.1 Lokale economie en MKB

Een van de Rotterdamse ambities is het versterken van de regionale en stedelijke economie. De gemeente heeft oog voor de lokale economie, zonder dat dit leidt tot enige vorm van discriminatie van ondernemers.

Bij een enkelvoudig- of meervoudig onderhandse offerteaanvraag houdt de gemeente, waar het binnen de kaders van geldende wet- en regelgeving mogelijk is, rekening met de lokale economie en lokale ondernemers.

Bij een meervoudig onderhandse offerteaanvraag streeft de gemeente minimaal twee Rotterdamse partijen uit te nodigen, tenzij de belangen van de gemeente Rotterdam daarmee niet gediend zijn. 'Local sourcing' kan bijdragen aan de doelmatigheid van de gemeentelijke Inkoop.

Om toegankelijk te zijn voor alle ondernemers en iedereen gelijke kansen te geven, werkt de gemeente op een uniforme wijze bij het informeren, uitnodigen en kennisdelen met (potentiële) leveranciers.

Op www.rotterdam.nl/inkoopenaanbesteding kunnen alle ondernemers terecht voor informatie over inkoop en aanbesteding.

5.2 Samenwerkingsverbanden

De gemeente hanteert als uitgangspunt dat zij oog heeft voor samenwerking bij inkoop. Dit geldt zowel voor samenwerking met het bedrijfsleven, als binnen de eigen organisatie. Daarnaast investeert de gemeente in samenwerking met brancheorganisaties, verenigingen of andere publiek/ private instellingen, zoals Pianoo, G4, NEVI, VNG, Bouwend Nederland, BNG/BNO, MKB Rotterdam.

De positie die de gemeente wenst in te nemen (faciliteren, kaderstellen en initiëren) is bepalend voor de samenwerking die met de markt tot stand komt.

De gemeente wil veel minder dicterend zijn en dat betekent dat de markt ruimte moet krijgen om haar innovatieve kwaliteiten in te zetten bij de realisatie van projecten in Rotterdam. Tegelijkertijd moet het bereiken van de doelstellingen voorop blijven staan en moet geborgd zijn dat daarbij binnen de gestelde kaders wordt gehandeld, ook door de markt.

Dit uitgangspunt is leidend bij de keuze van de samenwerkingsvorm in projecten. Daarbij staat een breed scala aan contract- en aanbestedingsvormen ter beschikking waaronder Publiek Private Samenwerking (PPS). Per (type) project moet een weloverwogen keuze gemaakt worden van de vorm die het beste past bij de doelstelling van de gemeente en het project. Die afweging moet eenduidig en consistent plaatsvinden. Aan iedere agendapost, waarbij sprake is van het aanvragen van een (voorbereidings)krediet, zal een paragraaf worden toegevoegd waarin de voorgestelde samenwerkingsvorm is vastgelegd en onderbouwd.

Bij onderhandse aanbestedingen is extra aandacht voor borging van objectiviteit en integriteit van de selectie van uit te nodigen marktpartijen. Instrumenten die daaraan bijdragen zijn de toepassing van prestatiemeten bij opdrachten voor werken en goed contractmanagement. De aard van de opdrachten en de samenstelling van de markt leent zich bij uitstek voor het toepassen van het instrument van Prestatiemeten. Bij prestatiemeten wordt de kwaliteit van de samenwerking tussen de gemeente en de aannemers gestructureerd gemeten en geregistreerd. Voor opdrachten voor leveringen en diensten is Prestatiemeten niet zonder meer geschikt. De gemeente past daarom het instrument van Prestatiemeten uitsluitend structureel toe bij opdrachten voor werken.

5.3 Bepalen van de marktbenadering

Bij het bepalen van de marktbenadering volgt de gemeente Rotterdam de Gids Proportionaliteit. De Gids Proportionaliteit is het richtsnoer dat is aangewezen in het Aanbestedingsbesluit en handvatten geeft voor een redelijke toepassing van het proportionaliteitsbeginsel. De gemeente beziet per opdracht welke aanbestedingsprocedure geschikt en proportioneel is. Hierbij wordt acht geslagen op de omvang van de opdracht, de transactiekosten voor de gemeente en inschrijvers, het aantal potentiële inschrijvers, het gewenste eindresultaat, de complexiteit van de opdracht, het type van de opdracht en het karakter van de markt.

5.4 Bepalen contractvorm

De gemeente streeft naar maximaal voordeel op concernniveau door opdrachten, op basis van marktwerking, zo concreet en realistisch mogelijk aan de markt te vergeben. Marktconsultatie en een inschatting van kosten en risico's geven aan welke contractvorm daar het beste bij past. De gemeente werkt met 'flexibele' contracten, omdat een enige vorm van flexibiliteit wenselijk is. Zowel voor de gemeente als voor de leverancier.

Gedurende de looptijd van het contract vindt afstemming plaats over de meest optimale invulling zover dit wettelijk is toegestaan. De gemeente doet hierbij een beroep op de kennis en expertise van marktpartijen en geeft ruimte aan de ondernemer om innovatieve oplossingen aan te bieden. Het kan gaan om een volledig nieuwe innovatieve oplossing, maar ook om de verdere ontwikkeling van de eigenschappen van een bestaand 'product' of het aanbieden van zogenaamde 'alternatieven'.

De gemeente monitort (tussentijds) of de afspraken uit de overeenkomst worden nagekomen en de benutting van het contract (nog) aansluit bij de behoefte van de gemeente Rotterdam.

6

Organisatorische uitgangspunten

6.1 Inkoop in de organisatie

De gemeentelijke organisatie bestaat uit vijf clusters, waaronder een gemeenschappelijke Concernondersteuning (BCO) en een concernstaf. De uitvoering van de Inkoopfunctie wordt vormgegeven vanuit het cluster Bestuurs –en Concernondersteuning (BCO)/ Inkoop en Aanbestedingszaken. De afdeling Inkoop en Aanbestedingszaken vervult daarmee een centrale inkooprol binnen de gemeente Rotterdam. De afdeling werkt, vanuit gestelde kaders en richtlijnen vanuit de concerndirectie, primair voor de clusters. In het geval van een Cluster overstijgende inkoopbehoefte wordt in beginsel centraal ingekocht. Iedere inkoopactiviteit vindt plaats onder verantwoordelijkheid van een contracteigenaar. Een contracteigenaar is de functionaris die vanuit zijn verantwoordelijkheid in de organisatie de overeenkomst heeft geïnitieerd, de marktbenadering vaststelt, baat heeft bij en verantwoordelijk is voor het realiseren van de contractdoelstellingen, waarvoor hij contractmanagement organiseert.

Een contracteigenaar heeft de volgende taken:

- Opdrachtgever voor ondersteuning bij uitvoering van het inkoopproces
- Kaderstelling aan uitvoering en vraagstelling
- Sturing op compliance door clusters
- Sturen op de leveranciersrelatie

Er wordt gestreefd naar synergie op het gebied van de inkoopfunctie binnen de gemeente Rotterdam als concern:

- Voor alle producten/diensten waarvan een cluster geen enige gebruiker is, wordt afgesproken op welke wijze samengewerkt wordt bij het inkopen.
- De uitvoering van gezamenlijke inkoop geschiedt door per categorie product/dienst vooraf inkoopstrategieën vast te stellen. Deze strategieën worden geëvalueerd door teams waarin zowel productdeskundigheid als inkoopdeskundigheid vertegenwoordigd is.
- In beginsel worden alle contracten gemeentebreed afgesloten. Er geldt voor elke Clusterdirecteur een verplichting om orders te plaatsen in het kader van de door de gemeente afgesloten mantelcontracten. Informatie over afgesloten mantelcontracten wordt op effectieve wijze verstrekt binnen de concern organisatie.
- Inkoop en Aanbestedingszaken is het centrale bureau met faciliterende, coördinerende en uitvoerende taken op het gebied van de inkoopfunctie

7

Juridische uitgangspunten

7.1 Algemeen juridisch kader

Gemeentewet

De Gemeentewet geeft in hoofdstuk XVI regels op het gebied van financiën, in het bijzonder de administratie en controle. We stellen als gemeente eisen en regels met het oog op rechtmatigheid, verantwoording en controle. De raad heeft hiervoor de bevoegdheid gekregen om verordeningen vast te stellen. Het college legt binnen de kaders van de verordeningen verantwoording af aan de raad.

Op basis van de Gemeentewet bestaat de verplichting tot het vastleggen (in een besluit) van (interne) regels voor de inkoop en aanbesteding, met het oog op de naleving van richtlijnen.

De gemeente Rotterdam leeft de relevante wet- en regelgeving na. Afwijken van dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid is slechts mogelijk en toegestaan op basis van een deugdelijk gemotiveerd besluit van de betreffende Clusterdirecteur en voor zover een en ander op basis van de geldende wet- en regelgeving mogelijk is.

Europese aanbestedingsrichtlijnen, herziene Aanbestedingswet 2012, controle en handhaving

Net als elke gemeente valt Rotterdam onder de werking van Europese aanbestedingsrichtlijnen (2014/27/EG) en onder de werking van de herziene Aanbestedingswet 2012.

In de Aanbestedingswet zijn de regels Europese richtlijnen geïmplementeerd en daarnaast bevat de wet regels voor aanbestedingen die niet onder werking van de Europese richtlijnen vallen. De verplichting tot het houden van een (Europese) aanbesteding is afhankelijk van het soort opdracht en de raming van de waarde ervan (zie ook onder 7.2. bij Proportionaliteit). We dienen als gemeente aan te tonen dat we deze regels hebben nageleefd. Dit is aan accountantscontrole onderhevig (rechtmatigheidstoets).

Het niet voldoen aan de Aanbestedingswet en de Europese richtlijnen is onrechtmatig en kan voor de gemeente grote consequenties hebben zoals onthouding van goedkeuring op de jaarrekening door de accountant, klachten en schadeclaims van benadeelde derden, vernietiging van onrechtmatig gesloten overeenkomsten door de rechter en/of een inbreukprocedure door de Europese Commissie.

7.2 Algemene beginselen bij Inkoop

De gemeente Rotterdam neemt bij het verstrekken van opdrachten de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht, die allen gericht zijn op een vrij verkeer van diensten en goederen en gelijke behandeling van ondernemers, in acht:

- **Beginsel van gelijke behandeling (non discriminatie)**
Discriminatie op grond van nationaliteit of herkomst van producten is niet toegestaan. Aanbestedende diensten behandelen gegadigden op gelijke wijze
- **Transparantie**
De gevolgde procedure moet navolgbaar (en dus controleerbaar) zijn.
Dit is een logisch uitvloeisel van het beginsel van gelijke behandeling. Zorgvuldige en oplettende inschrijvers moeten weten waar ze aan toe zijn.
- **Objectiviteit**
Alle keuzes die de gemeente maakt bij een aanbesteding (keuze van de aanbestedingsprocedure, keuze van de leverancier) dienen objectief gemaakt en gemotiveerd te worden. Ook de te stellen eisen en criteria moeten zo objectief mogelijk zijn.
- **Proportionaliteit (evenredigheid)**
De gestelde eisen, (contract)voorwaarden en criteria aan de inschrijvers mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot het onderwerp van de opdracht. In de Gids proportionaliteit die als bijlage onderdeel uitmaakt van de Aanbestedingswet is vastgelegd welke eisen en criteria proportioneel worden geacht. Van de Gids proportionaliteit mag

slechts worden afgeweken als de aanbestedende dienst motiveert dat de betreffende afwijking in het specifieke geval proportioneel is. De gemeente Rotterdam conformeert zich aan de aanbestedingswet en de Gids proportionaliteit en heeft dit o.a. voor wat betreft de te hanteren drempels voor de verschillende aanbestedingsprocedures uitgewerkt in de Algemene Regeling Inkoop (ARI).

Inkoop en Aanbestedingszaken 2017

Uitgave: Bestuurs-en concernondersteuning
Tekst: Melanie Noordegraaf
Inkoop en aanbestedingszaken
Wilhelminaplein 79 (bezoekadres)
Postbus 1130
3000 BC Rotterdam